

SALI
4
MART
1941

Başmuharriri: **ABDİN DAVER**

TELEFON: 23300
ADRES: Çağaloğlu
Nuruosmaniye Caddesi
No. 54

ABONE
Yıllık 1200
6 aylık 600
3 aylık 300

Telgraf: IKDAM İstanbul

İK DAM

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

SAYI 583 — SENE 2

DİKKAT
Gazeteye
gönderilen
evrak geri
verilmez.

TAKVİM
Yıl: 1941 — Ay: 3 — Gün: 4
4 — Mart **SALI**
Ruh: 1356 — ŞUBAT 19
Hicri — 1360 — Safer: 5

Son Telgraf Matbaasında Basılır

FIATİ
Heryerde

3

Kuruştur

Türk Milleti Millî Şefinin etrafında toplu ve uyanık hadiseleri takip ediyor

Bulgaristan ateşle oynamaya başladı

Başvekil Filof, Alman işgalini kabul etmekle Bal kanlarda sulha en iyi bir tarzda hizmet ettiği müteakidesindendir; fakat bu müteakide, samimi olsa dahi tahakkuk etmeyecektir; günkü artık Bulgaristan, Almanya tarafından istediği zaman, istediği yere istediği gibi sürüklenmeye mahkumdur.

Yazan: Abidin DAVER

Alman ordusunun, Bulgaristana girdiği resmen de teyit edildi. Böylece Almanya iki üç gün evvel verdiği yarı resmi teminatı hiçe saydı; ve bu satırların muharririni özürlü etmekten kurtardı. İşgal, aylardan beri tahmin ettiğimiz gibi, oldu; yalnız ufak bir fark var. Biz, Bulgaristanın zevahiri kurtaracak bir protestoda bulunacağını ummuştuk. Bulgar hükümeti, Üçler Paketi denilen Mihver arabasına kendi rızasıyla koşulmak suretiyle Alman işgalini de memnuniyetle kabul etti.

İki gün evvel yazdığımız bir yazıda, Alman ordusu hazır, bahane de hazır, iş huduttan geçmeye kaldı, demistik. Bahane de, tipki dediğimiz gibi çıktı; Alman orduları Başkumandanlığı resmi tebliğinde, Alman ordusunun İngilizlerin Cennubi Şarkı Avrupasındaki haber alınan tedbirlerine karşı koymak ve bunları önlemek üzere Bulgar hükümetiyle mutabık olarak 2 Marttan itibaren Bulgaristana girdiklerini söylüyor. Sebep ve bahane, Norveç, Danimarka, Hollanda, Belçikanın işgalinde kullanılan maldır ve mahut İngilizlerin hareketlerini önlemektir. Almanya ile Bulgaristan da bu bahanele samimi olabilmek için, hiç olmazsa Yunanistana ilk İngiliz taburunun çıkmasını bekliyebiliyorlardı. Bulgaristan böyle bir işgale razı olduktan sonra, zaten bahane icadına da lüzum yoktu.

Bulgar Başvekil Filof'un beyanatı, Sobranya meclisinde, ittifakla değil; sadece ekseriyeti mutlakla kabul edilmiş, söz söylemek isteyen 18 mebusa söz verilmemiştir. Kaç mebusun muhalif veya mihtenlik olduğu gizli tutulmuştur. Başvekil, bu beyanatında, hâlâ sağa sola teminat vermiye çalışmıştır. Halk tabiriyle bal gibi bir tarruz başlangıcı olan bu Alman işgalini bir sulh hareketi addetmektedir. Filof, nutkunda, ezimle şöyle diyor:

Alman hükümeti Bulgar hükümetinden Bulgaristana Alman küt'ale n göndermek için müsaade istemiştir. Bu küt'aların muasadeyi isterken, bu küt'aların vazifesi zamanla mukayyed bulunduğunu ve hedefin de Bal kanlarda sulh ve nizamin muhafazası olduğunu beyan etmiştir. Alman hükümeti Bulgaristanın sulh siyasetine ve komşularına karşı olan ahdi vecibelerine muayir hiç bir talebe bulunmamıştır. Bilakis Alman hükümeti komşularımızla meriyette olan dostluk muahedelerini ve aynı zamanda komşu müz Türkiye ile geçende imza edilen ve Bulgar hükümetinin sulh siyasetini bir kere daha ehemmiyetle kaydedilmiştir.

(Devamı 4 üncü sayfada)

ATINADA

Amerika, Türkiye Elçileri dün Edenle görüştüler

(Yazısı 4 üncü sayfada)

BALKAN hadiseleri ve Türkiye

Ankara, (Radyo gazetesi) — Günün başlıca siyasi habisesi Bulgaristanın üçlü pakta iltihakı ve Alman küt'alarının Bulgaristana girmeleridir.

Bulgar başvekil Filof Viyanadaki imza merasiminden döndüğü zaman Sofya Alman askerlerinin işgali altında bulunuyordu. Almanlar, Roman yaya ilk defa Rumun ordusunu talim ve terbiye için askeri küt'alar gönderdiklerini iddia etmişlerdi. Fakat gönderilen askerlerin miktarı çoğalınca bu iddiada ısrarın gülmeye geldiğini Almanya da anladı; ve bu defa Romanyaya petrol kuyularını muhafaza ve müdafaa için girilmiş olduğunu söylediler. Nihayet Bulgar hududunda askeri tahşidat yapıldı. Londradan ve diğer kaynaklardan akse eden haberler bu askerlerin Bulgaristanı iltihak için hazırlandığını bildirdi. Bu haberlere karşı bir müddet sükût eden Almanlar son zamanlarda böyle bir niyette olmadıklarını bildirerek bu haberleri tekip ettiler. Bu yoldaki sonuncu tekip 26 Şubat'ta yapıldı. Bu tekipte «Alman küt'alarının Bulgar arazisine girmesi bahis mevzuu bile olamaz» deniliyordu. Buna rağmen Almanlar bu tekipten iki gün sonra Bul

(Devamı 4 üncü sayfada)

Yugoslav Nazırları faaliyetinde

Başvekil alelacele Belgrada giderek Prens Polle görüştü

Alman Sefiri Zagrebe gitti

Belgrad, 3 (A.A.) — Hafta tatilini Niş'de geçirmiş aded edinmiş olan Başvekil Tsvetovici pazar günü öğleden biraz sonra alelacele tayyare ile Belgrad'a hareket etmiştir. Belgrad'da, Başvekil, yanında hariciye nazırı Cincar Markovici olduğu halde Prens Paul'un nezdine gitmiş ve uzun bir mülakat yapmıştır. Daha önce Markovici Budapeşte'den döndükten sonra, Prens Paul ile uzun bir görüşmede bulunmuştu.

Belgrad, 3 (A.A.) Alman elçisi Heeren pazartesi sabahı Zagreb'i resmen ziyaret etmiştir. Heeren Zagreb'de iki gün kalacak ve Hırvat devlet adamlarıyla görüşecektir.

Belgrad, 3 (A.A.) — Reuter: Naib Prens Paul bu sabah Avusturya - Yugoslavya hududu civarında bulunan ikametgahında Alman hariciye nazırı Von Ribbentrop'la görüşmüştür. Prens Paul'un dün gece Belgrad'dan hususi trenle şehir hareketi teyyid etmektedir.

Alman Ordusu

Yunan hududunda

Menlik, Trigrad, Mustafa paşayı da işgal etti

Londraya göre

Boğazlar mayn dokülerek kapatıldı

Türk - Bulgar hududuna Alman piyadesi gönderildi

Londra 3 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Şimdi Bulgaristanın mukadderatı tayyün etmiş olduğundan bütün dik-kat tabiatla Alman ordularının cennuba doğru ileri hareketlerinde tutacakları istikamet üzerinde temerküz etmektedir.

Londraya gelen ve akşam gazetesinde büyük başlıklarla çıkan haberlere göre, bazı müfrezeler Yunan hududunda kâin dört mevkie gelmiş bulunuyorlar. Bu mevkiiler Zlotograd, Menlik, Trigrad ve Mustafa paşasıdır. Diğer bir habere göre de, Filibeye varmış olan piyade müfrezeleri bugün alelacele Türk hududu istikametine sevkolunmuşlardır.

Yunan hududunda işgal edilen mevkiiler içinde en ehemmiyetlisi Menlik'tir. Çünkü bu mevki Ruple boğazında kâindir. Motörli tümenler için Bulgaristandan Yunanistana geçmek için en z fena olan yol burasıdır. İşte, Sofyadan geçen Alman küt'aları derhal buraya tevceh etmişlerdir. Bununla beraber bu mevzide yollar çok fena olduğundan ve eriyen karlar çamur deryası haline geldikinden, Almanların

(Devamı 4 üncü sayfada)

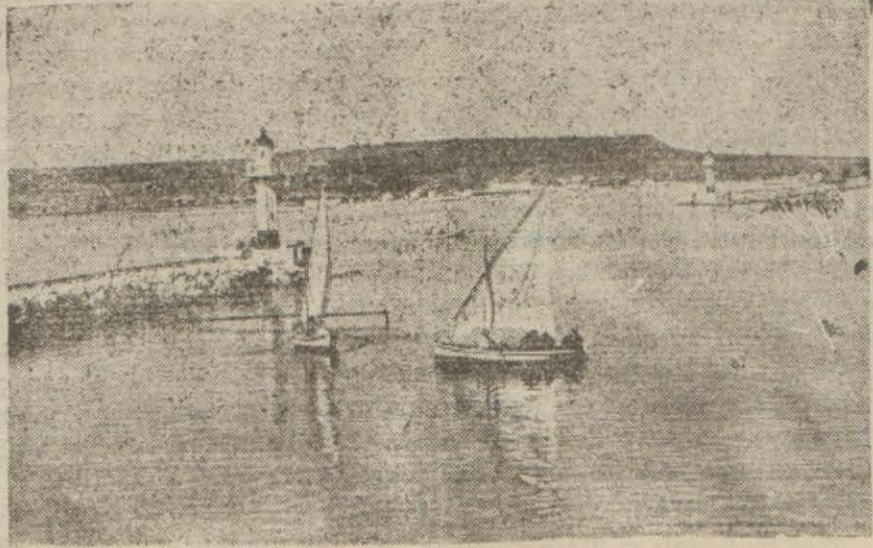
Almanya Türkiyeye Teminat Veriyor

Almanyanın Türkiyeye karşı tecavüzkar niyetleri yokmuş

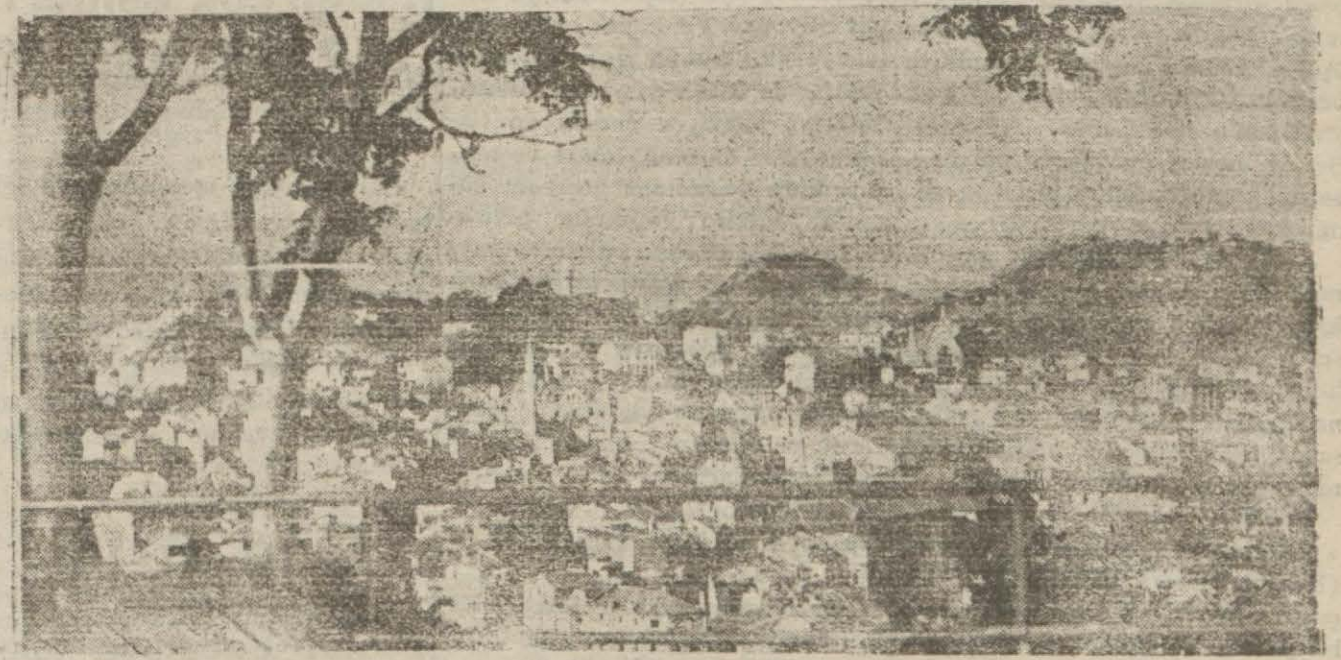
Berlin, 3 (A.A.) — Bir hususi muhabir bildiriyor:

Propaganda Nezaretinin matbuat servisi Şefi, Almanyanın Türkiyeye karşı tecavüzkar niyetleri olmadığını söylemiş ve Türk - Alman iyi münasebetlerini hatırlatmış tir. Türkiye'nin hattı hareketini tasvip veya ademi tasvip, demişti, Almanya düşmez.

Alman Hariciye Nazırı Ribbentrop

Almanların vaziyet ettiği Varna limanı

ALMAN KITAATI TARAFINDAN İŞGAL EDÜLEN BULGAR ŞEHİRLERİNDEN FİLİBE

Bulgar - İngiliz münasebetleri

İngilterenin Sofya Ateşemiliteri Rodo

Türkiyeye geliyor

Münasebatın bugün kesilmesi muhtemel

Londra, 3 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Bu sabah Londrada bahis mevzuu olan şey Bulgaristanla siyasi münasebetlerin kesilmesi meselesidir. Resmi mahfillerde beyan olduğuna göre, bu hususta bir karar vermek Sofya Elçisi Rendell'e aittir ve böyle bir karar ancak Alman nüfuzu fil bir işgal mahiyetini aldıktan sonra verilecektir. Sofya Elçiliğinden ne bu hususta, ne de Elçinin Kral Boris'le yaptığı konuşmalar hakkında hiçbir rapor henüz gelmemiştir.

İNGİLİZ ELÇİSİ, KRALLA NE KONUŞTU?

Sofya, 3 (A.A.) — Reuter: Öğrenildiğine göre, İngiliz Elçisi Rendell'in Kral Boris ile yaptığı görüşme esnasında, iki muhatap, bugünkü vaziyetin bütün vahameti üzerinde mutabık kalmışlardır. Gödüşmenin dostane olduğu söylenmektedir.

Sofyada bulunan müşahitler, İngiliz - Bulgar münasebetleri hakkında bir kararın çok yakında alınacağı fikrinde dirler. Fakat diplomatik münasebetlerin sıldan evvel kesilmesi gayrimuhtemel telâki olunmaktadır.

Rendell evvelâ hükûmetine mu

(Devamı 4 üncü sayfada)

Arnavutlukta

Yunan ileri harekâtı devam ediyor

İngiliz tayyareleri kışla ve depoları bombardıman etti

Atina, 3 (A.A.) — Yunanistan'daki İngiliz hava kuvvetleri tebliği: İngiliz bomba tayyareleri, avcılarının refakatinde olarak Avlonyaya hücum etmişlerdir. Kışlalara, bir mühimmat deposuna ve bir askeri levazım deposuna tam isabetler kaydedilmiştir.

Bombardıman tayyarelerimizden mürekkep bir filo Buzi civarında Paraboan'da düşman mevzilerine hücum etmiştir. Diğer bir hava filomuz da Berat'a muvaffakiyetle hücum etmiş ve şehirde binalar üzerine tam isabetler kaydedilmiştir. Büyük bir yangın çıkmıştır.

YUNAN TEBLİĞİ

Atina, 3 (A.A.) — Yunan tebliği: Topçumuz, bazı bölgelerde düşman topçusunu sükûta icbar etmiştir. Topçumuzun mükemmel ateşi, bir düşman mühimmat deposunun infilâkına sebebiyet vermiştir.

Afrikada

Somali istilâ ediliyor

Abruzzi de işgal edildi

İngiliz tayyarelerinin mühim faaliyeti

Kahire 4 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri tebliği:

Eritrede Keren ve civarlarındaki düşman mevzileri dün bombardıman tayyarelerimiz tarafından taarruzlara uğramıştır.

Cenubi Afrika hava kuvvetleri ne mensup ayıclar düşman topçu mevzilerine, asker tahşidatına ve motörli nakliye vasıtalarına mitalyözlerle hücum etmek suretiyle düşmanı hırpalamaya devam etmişlerdir.

Habeşistan'da, Sure mintakasındaki askeri hedeflerin bombardıman neticesinde büyük yangınlar çıkmış ve şiddetli infilâklar vuku (Devamı 4 üncü sayfada)

Uzakşark Vaziyeti Karışık

İhtilâf vukuunda

İngiltere - Amerika müşterek hareket edecek

(Yazısı 3 üncü sayfada)

GÜNÜN İÇİNDEN

Harbin garip bir tesiri daha...

Yazan: H. Dalkuğ

Avrupa harbi başyahıberi azalet ve çoğalan geyleri müshadeye çalışan bir zat, çoğalan listeye en başta evlenmelerin girdiğine dikkat etmiş. Bunca propagandalarla önüne geçilemeyen evlenme buhranına harp sürprizli bir çare oldu.

Hakikat: Harp içindeki memleketlerin sokaklarında hergün bombalardan kömür kesilmiş cesetlerin görülmesine mukabil bizim memleketimizde hergün, hemen her köşede yeni bir gelinin beyaz rüyalarıyla yelpazeleniyor.

Evlenmelerin, ihtikâr derecesinde değilse de, pek çok arttığı muhakkaktır.

Bu, şüphesiz, harbin garip tesirlerinden biridir. Harp havası,

muhakkak ki, insanları yaşamak ve muratlara ermek hususunda huzlandırıyor. Nitekim, her satırda kaleminize dolanan şu ihtikâr da aynı hızın en alçakça ve en menfi tezahürü değil midir?

Ne olursa olsun, harbin bu biricik hayırlı neticesini yücele-meli.

Zira, insanların daha ziyade medenileşmeleri ve tekemmül etmelerinde en büyük âmillerden birisi evlenmektir. Kadının, erkek üzerinde bir mürebbi tesiri yaptığı inkâr olunamaz. Bunu bir bakışta anlamak için bekâr bir erkeğin hayatı ve yaşayış zevk ve konforundaki kabalık ve bayağılık evlendikten sonra kadının getirdiği medeniyeti mukayese etmek yeter.

Ne olursa olsun, harp zamanlarının medeniyete şu faydacı var. Galiba da biricik faydacı

Filibede Türk mahallesinden bir sokak

Mevlevilik Nedir?

Celâleddini Rûmî Kimdir?

Yazan: ZİYA ŞAKİR

- 13 -

hal ırmağın sularına daldılar. A-kıntıya yukarı yüzmeğe başladılar. Suyu girmeye muktedir olamıyan tavuk şaşırdu. İrmağın kenarında aşağı yukarı koşarak çırpınıya başladı. O tarihte henüz sekiz on yaşlarında bulunan (Hazreti Şems), neş'eli güllükle bir manzarayı seyretti. Sonra pederine dönerek:

— Baba!.. Şu vaziyeti gördün mü?.. İşte; seninle benim aramızda ki münasebet, şu kara hayvanı ile su hayvanlarının kuluçkadan çıkuncaya kadar olan muvakkat münasebetinden ibarettir... Bu münasebet hitam bulunca, meslekler ve mesrepler de kılıylen ayrılır.

Dedi.

Bu rivayet şunu ifade ediyor ki, (Hazreti Şems), daha o yaşta bir çocuk iken vâsil olacağı dereceyi büyük bir kıyasla hissetmiş. Büyük bir fikir ve düşünce hürriyeti içinde, yükselmeyi, kendisine meslek ittihaç etmişti.

İşte, bu zihniyetle gözü açılan, ilim ve irfan hayatında hiçbir hudut tanımayan bu büyük zat, kendi tahsil programını da bizzat kendisi yaptı. Herkesçe malûm ve ma'ayyen olan ilim ve fenleri şöylece sıralayıp geçtikten sonra, irfan derisinin meçhul derinliklerine daldı. O tarihte (ulûmu garibe) ve (sanayi bedi'a) denilen ve her âlimce bilinmeyen birtakım ilim ve fenleri öğrenmek için, onların ehil ve erbabını araştırmağa başladı.

Yine bu rivayetler cümlesinden bir ki, az zaman zarfında bu garip ilimlerin bütün hakâyık ve deka-yıkına vâsil oldu. Hatîâ, (katı açıl-madık hünerlerde) bile üstatlık mertebesini buldu. Artık yalnız insanları değil, cinleri bile tesir edecek manevî bir nüfuz ve kudret elde etmişti. Ve bu sayede gözle-rinin kuvveti, sözlerinin tesiri de; her kalbin en derin noktalarına kadar hâkim olacak derecede failiyet kesbeylemişti.

(Cenâbı Mevlânâ), pederinden intikal eden tedris hayatını takip ettiği için, bütün hayatını halk arasında geçiriyordu.

(Hazreti Şems) ise, uzun zaman-lar inziva hayatını tercih ediyor.. halk ile tamamiyle alakasını kesiyor.. bazan aylarca (halvet)le ya-gıyarak, perhizler ve riyazetlerle ruhunu tasfiye ettikten başka, gün-den gün manevî nüfuz ve tesirine kuvvet veriyordu.

(Cenâbı Mevlânâ), mesleği ica-bı olan, âlim ve cahil herkesle temas ediyor.. âlimlerle, münazara ve münakaşalara giriyor.. cahil-lerin suallerine cevaplar vererek ilim ve irfanın intişarına himmet ve gayret gösteriyordu.

(Hazreti Şems) ise, herkesle te-mastan çekiniyor.. ancak, kendi meşrep ve mesleğinden anıyan pek mahdud kimselerle ihtilâf ediyor. Hatîâ çarşılarında ve sokaklar-da gezerken, herkese görünmemek için, başındaki destan ucu ile yüzüne bir nikap çekiyordu.

(Cenâbı Mevlânâ), pederinin ve ceddinin sâlik oldukları (halvetiyye) [1] taktikini takip ediyordu. Bu taktik; seriatin malûm ve muayyen hudutları içinde, sabır, tahammül, tevazu, ve bilhassa ruhi sükûneti iktisap gibi hasletlerle vücudî tas-fiyye emrediyordu.

(Hazreti Şems) ise, (Kâfenderi) taktikine mensuptu. Bu taktik, doğ-rudan doğruya (Aşkî ilâhî)ye istin-at ediyordu. Ve, hiçbir hudut din-lemiyordu. Bunun için (Hazreti Şems) de bazan deryaların derinliklerine benziyen (vedd) ve (isti-grak)lara dalarak mest ve mü-dam olup kendinden geçiyor.. bazan da, coşkun volkanlar gibi ateşler püskürüyor.. ruhunda kay-nıyan o büyük aşkın cereyanlarına tâbi olarak, ışık etrafında dönen pervaneler gibi, zaptolunmaz bir şevk ve heyecan ile (sema') edi-yor.. başını kalbinin üzerine yatı-rarak ve ellerini semaya kaldırarak, dakikalarca ve hattâ saatlerce dönmek suretile, aşk ve şevkin büt-tün zevk ve lezzetini hisseyliyor-du.

İşte böylece, birbirinden büsbüt-tün ayrı ruh ve hissiyata malik olan bu iki zat; daha ilk karşılaş-mada, yekdiğerile nasıl imtizâç et-mişlerdi. Ve bu imtizâç, onları han-gi cereyana sürükleyecekti?..

Bunu anlamak gecikmedi.. (Cenâbı Mevlânâ), muhterem misafi-rini alıp - bir rivayete nazaran medresesine.. diğer bir rivayete na-zaran da - ikamet ettiği haneye gö-türdükten sonra, vaziyet derhal kendini gösterdi.

Mevlevî (Menâkıp)namelerinde - hemen aynı ifadelerle - maz-bat olan bir rivayet ve an'aneye nazaran, (Hazreti Şems), (Cenâbı Mevlânâ)'nın odasına giriyor. Raf-lardaki kitaplara göz gezdiriyor:

— Bunlar nedir?..

Diyor.

(Cenâbı Mevlânâ), o kıymetli kitapların misafiri tarafından takdir edildiğini zannederek bü-yük bir tevzülâ:

— Kılukal.. [2]

Diye, cevap veriyor.

Hazreti Şems, derhal başını (Cenâbı Mevlânâ)'ya çeviriyor.

— Senin kılukal ile ne işin var?

Diyor ve (Cenâbı Mevlânâ)'nın cevap vermesini bekledikten, der-hal kitapları kucaklıyor. Oradaki havuza fırlatıp atıyor.

(Cenâbı Mevlânâ)'nın aklı başın-dan gidiyor. Hemen (Hazreti Şems)'in ellerine sarılıyor. Büyük bir telâş ile:

— Be hey derviş!.. Ne yaptın?.. Onların ekserisi pederimin telif et-tiği eserlerdir!.. Hele bir kitap var-dı ki, benim için, hazinelerden da-ha kıymetli idi. Çocukluk zamanı-mda Nişaburda bulunurken, Şeyh Attar, onu bana hediye et-mişti. [3]

Diye, bağıriyor.

(Hazreti Şems), (Cenâbı Mevlânâ)'nın bu telâşına gülüyor. Derhal elini havuza sokuyor. Suyun içi-nden o kitabı çekip alıyor. Sanki, raftan almış gibi tozlarını silkiyor:

— Merak etme. Kitaplarına hiç-bir şey olmamıştır.

Diye, (Cenâbı Mevlânâ)'ya veri-yor.

(Daha var)

(1) Bu taktik ile, (Osmanlılar) dev-rinde ihdas edilmiş olan (Halvetiyye) taktikinin arasında hiç bir münasebet yoktur.

(2) (Kılûkâl), (eddikodu) demek - tir. Bundan maksad, (dünya ilim ve fenleri) demek olacaktı.

(3) Bu kitap (Esarname) dir. Fa-kat bazıları tarafından, (Mantukul - tayr) adlı bir kitap olduğu rivayet o-dilmektedir.

Bir mesele

Fırınlara hep aynı un verildiği halde

Bazı yerlerde yeni ekmekler neden çok esmer?

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, dün fırıncılarla görüşerek yeni tip ekmek hakkında kendilerle temas etmiştir.

Fırınlara hep aynı un verildiği halde yeni tip ekmekün bazı yerlerde fazla esmer olduğu görüldüğün-den bunun sebebi araştırılmakta-dır. Diğer taraftan Belediye 25 çu-val unla bugün yeni tip ekmek ü-zerinde kendisi bir tecrübe yapı-larak beher çuvaldan kaç ekmek çık-tığını tesbit edecektir.

Çöp fırını

Daimî Encümen tek-lifi şimdilik reddetti

Çöplerin imhası için bir asrı fırın yapılması hakkındaki Belediye Temizlik İşleri Müdürlüğü'nün tek-lifi daima encümence reddolun-muştur.

Encümen; tekliyi yerinde bul-muş fakat; ancak umumi vaziyet düzeltilen sonra nazarı dikkate alabileceği müteasile istenilen tahsisatı ayırmamıştır.

Diğer taraftan Davutpaşa çöp is-kelesinin lodosa maroz buldunması dolayısıyla buradan çöplerin denize dökülmeyeği görülmüş ve mezkûr iskelenin 10 metre denize uzatıl-ması kararlaştırılmıştır. Bu mak-satla Belediye 10 bin lira tahsisatı ayırmıştır.

İki muhtekir mah-kûm oldu

Fazla fiatla sürâhi satarak ihti-kâr yapan Mahmutpaşa 18 nu-maralı dükkânda züccacı İditiâ'nın muhakemesi dün asliye ikinci ceza mahkemesinde yapılmış, mu-ayyen kâr haddinden fazla kârla satış yaptığı sabit görülmüş, 25 lira para cezasına mahkûm olmuş, yedi gün müddetle dükkânının kapatıl-masına karar verilmiştir.

★ 25 kuruş azami fiat konan yas-sı elektrik pilini 32,5 kuruştan sat-tan Yeni postahane karşısında 60 numaralı dükkânda Keğorkun mu-hakemesine asliye ikinciceza mah-kemesinde başlanmıştır. Keğork, pillere fiat konduğu zaman akıl hastalığından hastahane müşa-hade altında bulunduğunu iddia etmiştir. Mahkeme, bu ciheti varit görmemiş, Keğorkun 25 lira para cezası ile cezalandırılmasına ve yedi gün müddetle dükkânının kapatıl-basına karar vermiştir.

★ Tarakçılarda manifatura ve saat komisyoncu taciri İsviçreli Edvard Henni manifatura toptan-cılarının ellerinde bulunan stokla-rı bildirmeleri için beyanname ver-meleri lâzım gelen müddet zarfın-da beyanname vermediklerinden ad-liyeye verilmiştir. Edvard Hennisin muhakemesi dün neticelendirilmiş, o zaman hasta bulunduğu raporla sabit olduğundan beraatine karar verilmiştir.

Şehir Haberleri

İhtikâr yok diyenlerin kulağı çınlasın!

495 kuruşa sağlam kundura teklif edildi

Bir müessese Mürakabe Komisyonuna ver-diği bu tipten günde 250 çift çıkaracak

Sümerbank ve Kunduracılar Cemiyeti-nin teklifleri merakla bekleniyor

Ayakkabı ihtikârına mâni olmak için standart ayakkabı tipleri vü-cude getirmek üzere Mürakabe Komisyonunun faaliyete geçtiğini yazmıştık. Şehrimizin tanınmış kundura müesseselerinden biri halk için hazırladığı ucuz ve sağ-lam bir ayakkabı tipini dün Komis-yona arz etmiştir. Müessesesi, 450 ku-ruşa malettiği bu ayakkabıyı yüz-de 10 kârla satışa koyacağını ve

bundan sonra hergün İstanbul pi-yasasına 250 çift ayakkabı çıkar-a-bileceğini söylemiştir. Bu ayakka-bılar kârile beraber 495 kuruşa sa-tılacaktır.

Mürakabe Komisyonu bu tip a-yakkabıyı muvafık görmekte be-raber Sümer Bank ve Kunduracı-lar Cemiyetinin hazırlyacağı tip-leri de tetkik ettikten sonra kat'i kararını verecektir.

Gümrükteki Kahveler

1600 çuvallık bir parti taksim edildi

Gümrüklerde bulunan 1600 çu-val Kenya kahvesinin Kahve ve Çay Birliği tarafından satın alın-ması tekkârır etmiştir. Bu kahve-ler birkaç güne kadar gümrükler-den çekilecek ve 1200 çuval: İstan-bula, 400 çuvalı da İzmir'e tah-sis edilecektir.

Diğer taraftan gehirde kahve darlığına meydan vermemek için Birlik, elinde bulunan 200 çuval kahveyi piyasaya çıkarmıştır. Bu kahvelerden 100 çuvalı İstanbul, 50 çuvalı Trakya ve 50 çuvalı da Ana-dolu vilâyetlerine tevzi edilmiştir.

Diğer taraftan Port Saitten hare-ket eden 10 bin çuval kahve de bu hafta içinde şehrimize gelecektir.

Bahçeler Müdürlüğü kadrosu genişletiliyor

Belediye reisliği şehrimizin muhtelif semtlerinde yeni park ve bah-çelerin çoğaltması münasebetile «Bahçeler Müdürlüğü» kadrosunu genişletmeye karar vermiştir. Bu maksatla yeni mali yıl bütçesinin Bahçeler Müdürlüğü kısmına 3000 lira fazla olarak 58 bin 480 lira tah-sisat konulmuştur.

Lozan günü

Her yıl 24 temmuzda yapılmakta olan «Lozan günü»; aynı zamanda «Hukukçular bayramı» olarak ta-tes'it edilmektedir.

Sıcak mevsimde saat 14 te yapıl-makta olan bu bayramın bu yıl sa-at 18 de kutlanması kararlaştır-ılmıştır.

Dünkü ihracat

Dün muhtelif memleketlere 260 bin liralık ihracat muamelesi kay-dedilmiştir. Satılan mallar meya-nında Almanya'ya işlemeli terlik, Finlandiya'ya tütün, İngiltereye iktik, Yugoslavyaya kepek gönde-rilmiştir.

Vali, yol işini izah ediyor

Arabaların geçtiği yol lar mozayik olacak

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar; asfalt yolların çabuk bozuldu-ğundan dolayı Belediyenin badema şehir dahilinde asfalt yol inşa et-miyeceği hakkında bazı gazeteler-den yayılan şayiaları tekkiz ederek bir muharririmize şu izahatı ver-miştir:

«Demir tekerlekli arabaların çok geçtiği yerlerde yolların çabuk bozulduklarını gördük. Bu sebep-le, evvelce asfalt olarak inşaatı kararlaştırdığımız yolları mozayik parke olarak yapmayı faydalı bul-duk. Bu hususta Emniyet Müdürlüğü 6 ncı şube müdürlüğü tetkik-ler icra etmekte ve hangi yollar-dan demir tekerlekli arabaların da-ha çok geçtiklerini tesbit etmekte-dir. Buraları mozayik parke yapı-lacaktır. Diğer esas yollar ise ev-velki kararımız mucibince asfalt o-larak inşa edilecektir.»

Dahiliye Vekili bu sabah geliyor

Dahiliye Vekili Bay Faik Özlak bu sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelecektir.

Kütüphaneler saat 20,30 a kadar açık

Üniversite talebelerinin daimi su-rette istifadelerini temin maksadile kütüphanelerin sabah saat 8 den akşam 20,30 a kadar açık bulund-urulmaları kararını tatbikine baş-lanılmıştır.

Diğer taraftan Üniversite merkez binası arkasında yeni yapılan bü-yük anfinin de ders saatleri hari-cinde talebelerin çahşmaları için gece saat 22 ye kadar açık bulund-urulmasına dönden itibaren baş-lanılmıştır.

Altın yükseldi

İki gün evvel 23 lira 40 kuruş o-lan altın fiatı yükselmiş ve dün bir altın 23 lira 80 kuruştan muamele görmüştür.

Terkos suyunu Taşdelen diye satıyorlarmış!

Belediye mühürleri değiştirecek

Memba suları damacana ve şişelerine vurulmakta olan mü-hürlerin gizlice sökülüp tekrar bağlanarak içlerine Terkos su-yu doldurularak Taşdelen ve diğer memba suları diye halka satıldığı hakkında yapılan şikâ-yetler üzerine Belediye bu mü-hürleri değiştirerek daha sağ-lam bir şekil bulmayı kararlaştır-mıştır.

Öğretmenler

Bu yıl terfi edecekle-rin listesi hazırlanıyor

İlkokul öğretmenlerinden bu yıl terfi edeceklerin listesinin Maarif Müdürlüğüne hazırlanmasında baş-lanmıştır. Diğer taraftan bu yıl terfi müddetleri dolup da son tef-tişlerini görmemiş olan öğretmen-lerin de ilk tedrisat müfettişleri ta-rafindan teftişlerinin yapılmasına başlanılmıştır.

“Tuna,” açıldı

5 Milyon liralık it-halât malı geliyor

Kânunusani ayında dommuş olan Tuna nehrinin buzları tamamen çö-zülmüş ve bir kaç gündünberi tic-arî nakliyatı açılmıştır.

Dün şehrimizdeki alâkadarlara gelen malûmata göre Tuna mın-takasında memleketimiz için beklî-yen 5 milyon liralık ithalât mallar-ından bir kısmının yola çıkarıldığı öğrenilmiştir.

Bir haftaya kadar şehrimize ge-lecek olan bu mallar arasında mü-him miktarda sellüloz, eczayı tib-biye, çivi ve madenî eşya bulun-maktadır.

Borsanın İstanbul nakli için hazırlıklar

Ankarad bulunan para ve tahvilât borsasının İstanbul nakli için esaslı hazırlıklar yapılmaktadır. Borsa komiseri İhsan Rifat Korol ve menkul kıymetler müdürü Hakkı Kafadar şehrimize gelmişlerdir. Haber aldığımız göre borsa için şehrimizde müsait bir bina a-ranmaktadır. Bu bina bulunur bu-lunmaz borsanın nakline başlan-a-caktır.

Bulgaristandan çıkan museviler

Bulgaristan ve Romanyadan çı-kan Yahudilerden 200 kişilik bir grup dün limanımıza gelmişlerdir. Museviler buradan Filistin'e gideceklerdir.

Hukuk Fakültesinde doktora imtihanları

Üniversite Hukuk Fakültesinin doktora imtihanlarına ayın 6 ncı perşembe günü başlanacaktır.

Yugoslav Siyaseti

Yazan: Prof. H. Şükrü Baban

Yugoslavyanın durumu ve takip etmekte olduğu politika, bütün dünya nazırlarının Balkanlara gevirdiği bir sırada, yeniden ehemmiyet kesbetmektedir. Devletler ve mil-letler umumiyetle günün hâdiseleri üzerine harici siyasetlerine bir istikamet ve rota vermezler. Mu-ayyen bir vaziyet karşısında seçe-cekleri çok evvelce pek güzel tah-min ve tasavvur edilebilir.

Yugoslavya (1914 - 18) harbinde dört küsur sene fedakârece çarpıştı. Hatîâ bir aralık ordu Sırp mem-leketi ile alakasını keserek müs-bütün yabancı bir memleketle Korfu adasında tecrümenî etmele-ri sırasında kaldı. Anavatan baş-tanbaşa Alman ve Avusturya as-keri kuvvetleri tarafından işgal al-tına alınmıştır. İhtiyar Kral Peter yâd ellerde hazırlıkları uğraşma-ya ve vatan hasreti çekmeye mah-kûm olmuştu. Fakat Büyük Har-bin zuhûruna da bir Sırp gençinin attığı kurşunlar sebep olmuştu. Versay muahedesi Sırbistanı yal-nız eski topraklarında ihya etme-ke kalmadı, ayrıca Avusturya ve Macaristan İmparatorluğunun en-kazından da parçalar verdi ve Ka-radağ denilen bir Kralığı da bura-ya ihkak etti ve Sırp devleti yerine Hırvat, Sırp, Slovenlerden mü-rekkep üçlü bir teşekkül kaim oldu. Hırvatlar eski Avusturya ida-resinde çok serbest alışmışlar ve kûltür ve seviye itibarile de hayli yükselmışlerdi. Bidayette Pasij şiddetli bir merkezi hükûmet ku-rarak bütün unsurları Sırplarla-mak ve onları mutlak hâkimiyet-te tâbi kılmak politikasını takip etti ise de, bilâhare Kral Alek-sandr'ın da az çok temayül ettiği bu siyaset birtakım siyasi katil ve cinayetlere müncer olarak yûriye-medi. Eylevm Yugoslav mukadderatını ihtiyatlı ellerinde tutan Naip Prens Paul çok mutedil ve makul bir hareket tarzı ihtiyar ederek Hırvatlarla anlaşı ve şefleri (Ma-tehke) ni kabineye aldı.

Avrupada şimdiki mücadele kar-sırgısı Yugoslavyayı dahilen bu yeni durumda buldu. Yugoslavya esasen daha muharebe patlamadan evvel Almanya ve Macaristan ile bilhassa iktisadi münasebetlerini çok tanzim etmişti. İhracatının mühim bir kısmını Tuna yolile Al-manya yapmaktaydı. İki memle-kefin iktisadi bûnyeleri de birbirini pekâlâ tamamlayıcı mahiyette idi.

Eski Sırbistan bir ziraat memle-ketidir. Hayvancılık, madencilik ve iptidai madde istihsalile meş-guldür. İhtiyacı sıma mamulâtıdır. 80 milyonluk Alman kütlesi on-yakın ve tabii müşterisi olacak mahiyette idi. Binaenaleyh İngi-tere ve Fransıyan çok nâni nime-tini görmüş, o sayede büyücek bir devlet hâline gelmiş iken Londra ve Parisin ziyade Belgradın gü-leri Berline müteveccih bulun-mayordu. Balkan ittifakı zümresine dahil olmakla beraber gittikçe o-radaki rolü de gayet gevşek ol-muştu. Yugoslav delega-ları hiçbir Balkan davasında sarıl-bir tavır takınmıyorlardı. Bu bir direnin başlaması Yugoslavları büt-tün denizlerden ve mahreçlerden mahrum ederek ister istemez Tu-na yolile iktifaya mahkûm etti. Pa-ni kat hayli zamandanberi bu işe ve gidice kendisini alıştırması olduğu için Garp devletlerle alakayı he-men tamamen kesmek kendine çok ağır gelmedi. Maamafih istik-bâl ve tamamiyeti bahislerinde mağrur ve fedakâr bir milletin mu-tereciği azmi iraden de hâli hak-madı.

Bir İsviçre gazetesinin muhabiri son günlerde Balkanlarda dolay-mış, ihtisaslarını hikâye ediyor. Romanya, Bulgaristan ve Türkiye hudutlarında ve içlerinde gördüğü manzaralarla Yugoslavya hudud-ı dahilinde gördüğü hal arasında ki tezdâ hayretle kaydediyordu. Üç memleket hudutlarında askerî hazırlıklar şiddetle devam ederken bütün Yugoslavyada sanki bir ih-lâk kanı yarmasında değil de baş-ba-bir kârede imiş gibi bir sükût ve rûhâdet hâkim olmaktadır. Gar-binde İtalyan ordusu, şimalinde müttehit Alman ve Macar orduları, şarkında yine Birleşik Alman-ları, şarkında yine Birleşik Alman-ları ve Rumen orduları bulur.

(Devamı 4 üncü sayıdadır)

EDEBİ ROMAN : 106

ÇOBAN YILDIZI

Yazan: Mahmut YESARİ

hem de daha mübalâgalı, yanlış bir şekilde anlatılacak ve kendi hak-kında söylenecek her söz.. yalan dahi olsa, Nigâr inanacaktı. Sadi-ye, bu vaziyete, üç beş gün içinde o kadar alışıymış, ona o kadar tabii geliyordu ki kendisi gibi Nigârın da gayri tabii telâkiki etmiyeceğini zannediyordu. Yalnız, nasıl itiraf edecekti? Onu düşündüren, mese-lenin esasından ziyade, itirafının şekli idi: «Evlendim, Numan kaptan, artık, benim kocam!» diyemez-di. «Dostum!» dese, Nigâra bu keli-menin mânaalarını da anlatmak lâ-zım gelmeyecek mi idi?

Nigâr, annesinin cevap vermediğini, sualinin onu düşündürdüğünü görmüştü. Tekrar sormadı. Bu sükût, Sadiye'yi daha fazla eziyor, harap ediyordu. Elindeki ütüyü,

sacaayağının üzerine şiddetle bura-kıyordu.

— Evet kızım.

Nigârın masum hali, ona cesaret vermişti:

— Kızım, sen de görmüyor mus-un, Şevketin hastalığı işlerimizi altüst etti. Bir evi idare eden er-kektir. Şevketi, dadımın yanına gönderdim, ona, orada iyi bakar-lar. Adamımız olsa, burada da ba-kırdı ama, ne çare!.. Allah razı olsun, Numan bey geldi de, ben rica ettim, işlerimize bakıyor... Yok-sa halimiz pek haraptı.

Sadiye, yutkunarak durdu. Nigârın gözlerinde bir parıltı yanmıştı. Nigâr, onun sözlerine inanmıyor, hattâ için için güliyordu. Sözüne devam edemedi.

— 6 —

Numan kaptan, ayaklarını uzat-mış, Sadiye'ye potinlerinin bağları-nı bağlatırken sordu:

— Yarın gece sofrayı kusursuzca tanzim edeceksin ya... Haydi baka-lım, göster kendini..

Sadiye, yalvarır gibi baktı:

— Yarın gece olmaz, Numan... Pazara kalsın, ne olur?

— Sabah sabah günaha sokma beni!.. Yarın gece dedim, başka lâf yok..

— Yarın gece, Nigâr mektepten gelecek.

— Hoş geldi, sefa geldi. Ne ya-palım?

Sadiyenin sesi titriyordu:

— Senin arkadaşların gelecek, i-geceksiniz. Bir genç kız... Onların arasında... Hiç münasebet almaz.

— Aldırma be... Onların hep-si can adamlarıdır, balden bilirler. Hem kızınız ne bundan?.. Yanla-rına çıkmasın, odasında otursun.

— Pazara tehir edemez misin?

— Olmaz... Hepsinin işi gücü var. Perşembe akşamı içerler, cuma gü-

nü de yatar, kafalarını dinlerler.

Sadiye, potinlerin bağlarını bağ-lamıştı, Numan kaptan, onu, tek-meler gibi iterek kalktı:

— Söz bîr, Allah bîr... Külâhları değiştirelim..

Sadiye, fazla ısrarın faydasız ol-duğunu anımsıyordu. Numan kaptan sigarasını parmakları arasında gev-setiyordu, bir şey söyleyecek oldu, sonra vaz geçmiş gibi oda kapısını hiddetle açarak çıktı.

Sadiye, Numan kaptana karşı hislerini tahlilden âcizdi. Bu adama olan zaafı ne idi?.. O zamana kadar aşk diye tanıdığı şey, kendi vah-i-mesinde vücut bulmuş bir hayal, can vermiye uğraştığı bir kukla i-miş?.. Numan kaptandan, bir gün olsun fazla bir iltifat, zahiri bir hür-met, şiddetli bir alâka görmemişti. O, daima Sadiyenin yüzüne haykı-rıyor, bazan küfür ediyordu, hattâ şa-kaya getirerek tokatlıyordu. O ha-karet ettikçe Sadiyenin muhabbeti, alâkası artıyordu.

Sadiyenin aşkı: Çirkeflerde çiçek açan nebatlara benziyordu, kökle-

rindeki pislik temizlense, o çiçek-ler hemen solarlar.

Sadiye, Nigâr için üzüliyordu. Numan kaptanın arkadaşlarının ne şekilde adamlar olacağını evelden tahmin etmek pek kolaydı. İki ka-deh içki iktikten sonra yüksek ses-le konuşacaklar, açık hikâyeler an-latmaya başlayacaklar ve bu rezilâ-ne hikâyeleri Nigâr da işitecekti.

Kendisi için âdeti bir hayatı ih-tiyaç haline giren bu kolmuş ha-vayı, kızının da teneffüs etmesini istemiyordu. Fakat bu, çaresizdi. O, ne kadar istemesse, isyan etse, yine buna mâni olmak elinde de-gildi. Eğer kendi kuvvetine sahip, kendi kendini idare edebilecek bir halde olsaydı, belki bu seli duru-rabilirdi. Lâkin coşkun bir nehir gibi etrafını yıkarak, köpüren, ta-şan selin ortasında, bir saman çö-pü gibi hiç çırpınmadan, çırpınm-aya vakit bulmadan, kendini teslim etmiş, yuvarlanıp gidiyordu.

Sakin, gürültüsüz bir hayat, onun nazaran ölüme müsvi idi. Ni-gârı kurtarmak için Numan kaptan-

Almanların hedefi nedir

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

anlamak güç olduğundan Sofya ve Berlin Sovyetler Birliği'ndeki cereyanın ehemmiyetine işaret etmek hususunda mutabık kalmışlardır. Halbuki Sovyetler Birliği'ndeki cereyanın hükümet mahfillerinde nüfuzu az, askeri mahfillerde ise daha azdır. Ve bu cereyan Moskova'ya bile hakiki bir itimad telkin etmemiştir. Oyunun hey'eti umumiyesinden şüphelenmek beraber İngiliz siyaseti Bulgaristana Alman nüfuzundan kurtulmak çare ve kolaylıklarını göstermiştir. İngiliz siyasetinin bu hususta sarfettiği son gayretin delili Çorçilin alenen Bulgaristana hitapla bulunması ve Türk - Bulgar pak tını tasvib etmiş olmasıdır. Fakat Almanyanın Balkanlar statükosunu ve sulhünü değiştirmek istemediği, Alman propagandası tarafından iğ-gaa edilmiş Hitlerin niyetlerini göstermeğe kâfi bir ihtidat. Londra bu ihtidatın mahiyetini anlamış-
tır.

Hâkim olan fikre nazaran Almanlar, kendileri bile şimdi önlerine çıkan ilk hedeflerden hangisine doğru gidecekleri hakkında hemfikir değildirler.

Bükreştin alınan haberlere göre, Romanyada bulunan Alman sübayları aşıktan açığa Boğazlar yolu ile Musul ve Süveyş üzerine yürümekten bahsetmektedirler.

Londradaki Türk mahfillerine göre, böyle vahim bir hareket, motorlî kıtaat için âkibeti tesadüfe bağli bir harekettir.

Alman Propaganda Nezareti, 26 Şubat'ta neşrettiği yarı resmî mahiyetli bir tebliğde, Almanların Bulgaristana sızmadığı olduğu hakkındaki haberlerin tamamıyla uydurma olduğunu iddia ettikten sonra, şöyle demektedir:

«Alman Hariciye Nezaretinde gu cihet tebarüz ettirilmektedir ki, Alman kıt'alarının Bulgar arazisine girmesi mevzuabâhis bile olamaz.»

Halbuki, dört gün sonra, yarı resmî mahfeli yeni bir tebliğ, Nazi kıt'alarının aynı Bulgar arazisine girdiğini resmen bildirmiştir. Gelecek nesillere bir hatıra olmak üzere bu tebliği aynen ıktibas ediyoruz:

«İngilterenin harbi Balkanlara sirayet ettirmek niyetlerine mâni olmak ve bunu önlemek ve aynı zamanda Bulgar menfaatlerini himaye etmek için, Alman kuvvetleri, Bulgar hükûmeti ile mutabık olarak, Bulgar hududunu geçmiştir.»

Alman ordusu

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Yunanistan istilâdan evvel Yunanistan'da intisaf hâsi etmek üzere kurtmağa teşebbüs etmesi beklenir. Aynı zamanda Almanyaya, Yugoslavya üzerinde de tazyikine devam edecek tir. Yugoslavya nazik bir vaziyette ve tecerrüd etmiş bir halde bulunmakta-
dır. Bu tazyik hedefi Yugoslavyaya üçüncü pakta itihak ettirecek Selenje imkeç zoru çok daha iyi bir yol olan Vardar vadisini elde etmektedir.

Diger taraftan Türkler de Boğazlar-
nın müdafaası için tedbirlerini alıyor-
lar. Boğazlara mayn dökülmüştür.

Newyork 3 (A.A.) — New - yor-
k Times gazetesel başmakalesinde şöyle yazıyor:

Bulgaristanın ıgallı iki gaye takip etmektedir: Yunanistanı korkutmak ve yakınsarka doğru ilerlemek üzere bir is hazırlamak.

Demokratikler mukavemeti hazırdır, fakat önümüzdeki ilkbaharda tahribatın müthiş olacağı anlaşılmaktadır. New - York Herald Tribune gazetesinde İngilizlerin Balkanlarda mukabil tedbirler almalarına intizar edildiğini yazmaktadır.

Londra 3 (A.A.) — İngiliz matbu-
atı bütün dikkatini Balkan vaziyeti ve Ankara konferansı üzerinde toplamak-
tadır.

Daily Telegraph gazetesinin siyasi muhabirleri diyor ki:

Son Alman teccavüzünün Bulgar hu-
dudunda durmaması muhtemeldir. Fakat Almanlar hangi istikamete tevce-
etih ederlerse etsinler Türkiye ile in-
giltere arasında hazırlanmış plânlar
bulunduguna emin olmalıdır.

Türkiyenin bir askeri müdahalesini
keşp ettirecek bir vaziyetin cihâsini ih-
timaline karşı ilk meileket genel kur-
mayları tamamen mutabık olarak bir
hareket plânı hazırlamışlardır.

Yugoslavyanın İstanbul Fahri Başkanso- losu gidiyor

Yugoslavyanın İstanbul fahri başkon-
solosu M. Vladimir Stcherbina başka bir
vaziyete tayin edilmek üzere, hükûme-
ti tarafından Belgrad'a çağırılmıştır.
M. Stcherbina Ankara ve İstanbulda
12 sene kalmış, güzel dilbilirici kendi
söylediği gibi pek iyi öğrenmiş olma-
la müftüleri bir Türk dostu idi. Kendi-
sine yeni vazifesinde de muvaffakiyet-
ler dileriz.

ATINADA

Berlin 4 (A.A.) — D. N. B. İn-
giliz radyosu bugün Atınada İngi-
liz hariciye nazırı Edenle Amerika
ve Türkiye elçileri arasında bir
görüşme vaki olduğunu bildirmek-
tedir.

Londra 3 (A.A.) — Röyter ajan-
sının diplomatik muhabiri yazı-
yor:

İngiltere hariciye nazırının An-
kara'dan hareketinden sonra ne-
redilen resmi tebliğdeki ifade is-
tinaî bir ehemmiyeti haiz olmuş-
tur. Zira tebliğ: «Balkan şartları-
nın ve Türkiye ile İngilterenin kar-
şılıklı menfaatlerinin» tetkik e-
dildiğini sarîh surette bildirmek-
tedir.

Boğazlara mayn dökülmesi Türk
filosunun Çanakkaleye muvazalatı
Türkiye hükûmeti tarafından her
türlü ihtimalle karşı hazırlıkları
inkışaf ettirmek için alınan iki ted-
birdir. Türkiye, bilhassa tehlike
daha yakın bir hal aldıktan sonra,
gafil avlanmayacaktır.

Balkan hadiseleri

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

garistana girmiş bulunuyorlar.

Bu husustaki resmî Alman tel-
biği, Alman kıt'alarının İngilizle-
rin cennub şarkî Avrupada ala-
cakları öğrenilen bazı tedbirleri
önlemek için Bulgaristana girmiş
olduklarını bildiriyor. Resmî Al-
man ajansı ise bu hareketin gaye-
sinin İngilterenin harbi Balkanlara
sirayet ettirmesine mâni olmak ve
Bulgar menfaatlerini müdafa et-
mek olarak izah ediyor. Fakat bu-
tün bu izahların iler tutar yeri ol-
madığı meydandadır. Çünkü mu-
harebeyi Balkanlara getiren İngi-
ter değil, mihrer devletleridir.

Mihrer, İngiltereye yeni istika-
metlerden darbeler indirmeye ça-
lışmakta ve bunun için de harbin
hududunu genişletmekte, ma-
sum milletleri harp ateşine at-
makta mahzur görmemektedir.

Bulgar başvekilli Filof Viyana
dönüşü söylediği nutukta Bul-
garistanın sulh içinde yaşamak iste-
diğini, Almanların Bulgaristan-
dan onun beynelmilel taahhütleri-
ni ihlâl edecek mahiyette bir şey
istemediğini söylemiştir. Bu doğ-
ru olabilir. Fakat Bulgar toprakla-
rının bir harp sahnesi olarak kul-
lanılmasına nasıl mâni olunabilir?

Çünkü İngilizler Alman askerleri
Bulgar arazisine girdikleri takdir-
de, Bulgaristanı ve münakale yola-
rının bombardıman edebilecekleri
Bulgar hükûmetine bildirmişlerdi.

Şimdi Romanya petrol sahasını
bombardıman etmek için yol açıl-
mış oluyor. Anlaşıyor ki Alman-
lar, Bulgaristanda başka hiç bir
harekete kalkışmasalar bile Bulgar
toprakları harp sahnesi olmaktan
pek zor kurtulabilir.

Harbin Balkanlara girmesi bir
felâketdir. Bu mihrer teşebbüsün-
de en çok mutazarrır olacak olan
Balkan memleketleridir. Buna mu-
kabil ategin Balkanlara sirayeti
harbin umumî gidişi ve neticesi ü-
zerinde müessir olamaz. Bu da is-
pat eder ki mihrer doğrudan doğ-
ruya İngiltere üzerine büyük bir
hücumuna cesaret edemiyor. Bunun i-
cabettirdiği fedakârlık göze alına-
bilse dahi neticede nemin değildir.

Bulgaristanın bir harp sahası
olması muharebeyi bize bir adım
daha yaklaştırmıştır. Fakat Türk
milleti hadiseyi sükûnet ve vekar-
la karşılamıştır. Komşu memle-
ketlerde cereyan eden hadiseleri
dikkat ve hassasiyetle takip et-
mektedir. Muahedelerine sadık o-
lan Türk milleti, Milli Şefinin et-
rafında toplu ve uyanık, kendin-
de ve kuvvetinden emin, hadiseler-
in inkışafına intizar vaziyetinde-
dir.

Bulgar İngiliz

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

fassal bir rapor gönderip cevabını
beklemek mecburiyetinde oldu-
nu söylemiştir.

Kral, İngiliz Elçisinden sonra Al-
man Elçisi Von Richthofen'i kabul
etmiştir.

Sofya, 3 (A.A.) — (Stefani):
Her ne kadar resmî beyanat yapı-
lmamışsa da Sofyadaki İngiliz
Elçiliği mahfilleri İngiltere ile Bul-
garistan arasındaki diplomatik mü-
nasebetleri kesilmiş addediyorlar.

Elçilik erkânından bazıları ve bu-
arada atışemiliter Albay Roos Tür-
kiye'ye gitmek üzere Sofyaya ter-
-

Bulgaristan ateşle oynama- ğa başladı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

yen beyannameyi hassaten nazarı iti-
bara almıştır.

Bu teminatın dolaylı gerek Al-
man hükûmetine, gerek Bulgar
Başvekilli Filof'a teşekkür etme-
mek kabil değildir. Sayın dostu-
muz Bulgaristanın, Alman ordusu-
na bir sığırama tahtası vazifesini
görmesini dahi, samimî bir barış
orzusuna atfederek şunları ilâve
etmiştir:

«Bulgar hükûmeti kendi hesabına gu-
nu beyan etmediği bir vazife bilir ki,
Bulgaristanda Alman kıt'alarının me-
vduyetli, Bulgaristanın sulh siyasetini
hiç bir veçhile değiştirmemektedir.
Bulgaristan girdiği taahhüde sadık
kalmaktadır ve yukarıki sulh hattı ha-
reketinden sığmamağa ve bîlanaleyh
her türlü taarruzdan ve herhangi bi-
rinin menfaatlarını tehdit edebilecek
her türlü tedbirin ictiap etmeyeceği
karar vermiştir. Bu karar verirken
Bulgar hükûmeti, bununla Bulgaris-
tana bugün ve istikbalde ve keza Bal-
kanlarda sulha en iyi bir tarzda hiz-
met ettiği müteallamdır. Bulgar hükû-
meti vaziyetinin her tarafına iyice
anlaşılaçağını ve Bulgar milleti tara-
fından tasvib edileceğini ümid eder.»

Bu sözlerle göre, Alman ordula-
rının, Bulgaristana sadece, Sofya-
ya, müteşec bir resmigeçit yap-
mak için girmiş olduklarına inan-
mak lâzım geliyor. Bu orduları,
kendi topraklarına alışırlarla kabul
eden Sobranya meclisi de, Bulgaris-
tanın, Balkanlarda «sulhe iyi bir
tarzda hizmet ettiği» müteallama
ıştık etmiştir. Bu müteale, sami-
nî olsa dahi, tahakkuk etmeyecek-
tir. Çünkü Alman ordusu, Bulgaris-
tana sadece tecavüz ve harp
maksadıyla girmiştir. Pek yakında
açığa vurulacak olan hakiki mak-
sadı, muayyen plânın inkışafına
intizaren gileziye matuf bulunan
bu gibi sözlerle inanamak gâflîne
düşümeceğimizi açıkça beyan et-
mek, bir vatan borcudur. Evvelâ
Yunanistana, sonra Yugoslavyaya,
laha sonra Türkiye'ye karşı yapı-
ması mukarrer tazyiklerde, Bulgaris-
tanın Almanya ile işbirliğini şim-
diden kabul etmiştir. Bulgar Baş-
vekillinin teminatına inanınmış gö-
nümünün hiçbir maması ve faydası
yoktur. O, diplomasi incelikleri ve
siyaset oyunları yapmakta hür ol-
duğu gibi, bir de, tehlikenin yak-
laştığını gören bir Türk gazetecisi
sıfatıyla samimî olarak hakikati söy-
lemekle mükellef bulunuyoruz.

Bulgaristanın menfaati böyle ko-
nuşmaktadır; Türkiye'nin menfaati
le söylenlere inanınarak daha
iyi hazırlanmaktadır.

Bulgaristan, Türkiye ile harbet-
mek istemez; fakat, hadiseler ve
Almanlar, Bulgaristanı bir harp
sahnesi haline sokacaktır ve yalnız
kendi menfaatini düşünen Alman-
ya, Bulgaristanı, istediği zaman,
istediği yere, istediği gibi sürükli-
yecektir.

Büyük Harpte, Türkiye, Alman-
yanın müttetiki idi ve Güben ile
Breslav Türk bayrağını çekmiş,
isimlerini «Yavuz» ile «Midilli» ye
çevirmişlerdi; Amiral Suşon Paşa
da, bütün Alman mürettebatı gibi
kırmızı bir fes giymişti. Türkiye,
harbe girmek istemiyordu; fakat
Almanya sıkıncına kısn başlamak
üzere olmasına rağmen, harbe ha-
zır bulunmayan Türkiye'yi, müca-
deleye sürükledi. Amiral Suşon,
Türk donanmasını alıp Karadeniz-
deki Rus limanlarına hücum etti
ve Türkiye'yi böyle bir ihanetle
harbe soktu. Almanyanın, Bulgaris-
tandaki da aynı şeyi yapmıyacağı-
na dair Bulgarların ve komşuları-
nın elinde noterden musaddak hiç
bir senet yoktur. Kaldı ki İngi-
terenin, Almanların Bulgaristana
girmesine lâkayt kalması beklen-
mez. 2 Mart'tanberi bir Alman iş-
sili olan Bulgar toprakları bombar-
dımân edilince Bulgaristan, mü-
ttetikiyiz İngiltere ile filen harp
haline girmiş olacaktır. Bu da, Al-
manyanın emirlerine râm ve mün-
kad olan Bulgaristana, «sulhe iyi
bir tarzda hizmet imkânı kalma-
dığ» için «harbe en iyi tarzda iş-
tirak inkışamı veren» bir bahane
olarak kabul ettirilecektir. Türk-
çede bir atalar sözü vardır. «Ateş-
le oynamaz» dyanıyma kalkınlar
için yanmak mukadderdir.

Abidin DAVER

ketmişlerdir. Yunan Elçiliği erkân-
ından bazıları da Sofyadan ayrıl-
mışlardır.

Belgrad, 3 (A.A.) — Stefani:
Bulgaristanın Üçüncü Pakta girmesi
üzerine birçok İngiliz tebaası ile
Polonyalı ve Çekoslovakyalı siya-
sî müteellir, Yugoslavyadan ay-
nılmışlardır.

Yugoslav Siyaseti

(Baş tarafı 2 nci sayfa)

nan Yugoslavya yeni ve kuvvetli
komşularıyla iyi münasebetler id-
mesinden başka bir şey düşünmü-
yor. İtalyanların Yunanistana te-
cavüzü sırasında, Almanlar henüz
Romanyada fevkalâde kuvvetli
değil ve Bulgaristan da Üçüncü
Pakta itihak etmemiş iken, Bel-
gratta ednâ bir hareket görülmü-
dü. Hattâ Manastıra İtalyan tayya-
releri bombalar atarak zarar ıka ey-
ledikleri halde Belgrad cevap hile
alınmayan müphem ve sudan bir
protesto ile ıktifa etti ve hattâ da-
hile kabahatî Harbiye Nazırına
yükleyerek onu tebdil etti.

Son Bavyera seferinde Yugoslav
Başvekilli ve Hariciye Nazırı gözü-
müzün önünde inkışaf etmekte o-
lan ahval üzerinde şüphesiz görü-
müş olacaktırlar. Bazı Londra tel-
grafları Yugoslavyada heyecan ve
telâştan hattâ sekiz yüz bin kişi-
nin silâh altına alındığından bah-
sediyorlarsa da birkaç senedir Bel-
gradın takip etmekte olduğu uysal
politikaya aykırı gelen bu rivayet-
leri rayiç akçe gibi kabul etmek
bir zaruret değildir.

Hüseyin Şükrü BABAN

Afrikada

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

bulmuştur.

Bütün bu harekâta ıstırah eden
tayyarelerimiz bir bombardıman
tayyaresi harîc olmak üzere üsleri-
ne dönmüşlerdir.

İNGİLİZ TELBİĞİ

İngiliz tebliği:
İtalyan Somalisinde kuvvetleri-
miz ilerlemelerine devam ederek
Magadisio'nun demiryolu üzerin-
de 120 kilometre mesafesinde bu-
lun an Villaggio Duca Degli Abruzzi'yi
dün ıgall etmişlerdir.

İstanbul Göztepe'de Velhi cad-
desinde Faik Paşa köşkünde mu-
kim Haydar kızı ve bahriye Bin-
başısı Tefvik eşi Şahende:

İstanbul Beşinci İcra Memurlu-
ğundan:

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası
İstanbul şubesi tarafından Kartal
İcra Dairesinden muta 23.8.940 tarihli
bir kıta' rehinin yetmemesi vesikasına
İstinden (137, 07) liranın 5.8.940 tarih-
inden itibaren % 9 faiz % 10 ücreti
ve sair takip masraflarıyla birlikte tah-
sili talebini bulunmuş ve dairemizin
40/4684 numaralı ödeme emri yu-
karıdaki adresine gönderil-
miş ise de bulunamadığımızdan bilâ
tebliğ iade olunması üzerine İcra hâ-
kimliğince bir ay müddetle ilânen tel-
ligat ifasına karar verilmiştir.

Borcun tamamına veya bir kısmına
yahud alacakların takibat ıcrası hak-
kına dair bir itirazın varsa bir ay i-
çinde bildirilmesi bildirmediğimiz tak-
dirde bu müddet içinde 74 üncü madde
mucibince mal beyanında bulunmamız
ve bulunmazsanız hapis ile tazyik olu-
nacağı ve hakikate muhalif beyan-
da bulunursanız hapis ile cezalandırıl-
acağınız borç ödenmez veya itiraz
olunmazsa cebri icraya devam olunacağı-
nızı natik ödeme emri makamına ka-
im olmak üzere ilân olunur. (3291)

Sahibi: E. İ Z Z E T, Neşriyat
Direktörü: Cevdet Karabılgin
Basıldığı yer: «Son Telgraf»
Matbaası

Kuleli Askerî Lisesi Müdürlüğünden:

Kuleli Askerî Lisesine girmeye istekli olup da tağradlarda gubelere, İstan-
bulda da doğrudan mektebe müracaat etmiş olanlardan sınıfımda döneğli
olmayan, bütün girmiş şartlarını haiz bulunan ve aynı zamanda giriş evrakı-
nı tekmillî ettirmiş olan istektilerin imtihanları yapılmak üzere 17 Mart/1941
Cuma günü saat 9 da Kuleli Lisesinde bulunmaları ve bu tarihte mektepte
bulunmayanların haklarını kaybedecekleri ilân olunur. (1443)

Adalar Sulh mahkemesinden

941 - 23

Heybeliada sanatoryumunda ölen
Ordu Taybaşı mahallesi Vona caddesi
Ahmed Köksal, Beyoğlu Kumbaracı ye-
kusu 129 No. da kayıtlı Hamit oğlu
Halid Oskay, Çerkez kazasının Eski-
-pazar mahiyesi Ozan köyünden Hacı
Musa oğullarından Nuri oğlu Yaşar U-
ğur, Bursa Selimoğlu mahallesi Çnar-
önü sokak 16 No. da kayıtlı Ahmed o-
ğlu Zeki Aksin, Samsun Kale mahal-
lesi İnönü caddesi 55 No. da kayıtlı
Mehmed kızı Nersin, Dere, Pazar Ke-
mer köyü Kibar Osman evini ikamet-
gâh itihaz etmiş olan Ahmed kızı Ra-
hime Erdinc, Üsküdar İhsaniye Otis
sokak 55 sayıda kayıtlı Süleyman kı-
zı Cemile Tunç Tekin, Eskişehir, Ta-
hil pazarında Yaşar Zeyda yanında
Şevket oğlu Mithat Zeyda, Ordu Sel-
mie mahallesinden Ahmed Hamdi kı-
zı Fahriye Özcanlı, Tarsus Kızılmarat
mahallesi 20 No. da kayıtlı Hamza kı-
zı Memnune Mete, Üsküdar
İhsaniye Çeşme sokak 11 No.
da kayıtlı Sadiye Gelendost,
İzmir büyük Kardıcalı han 31
No. da kayıtlı Raip oğlu Derviş Be-
gok, Gebze Hacıhalil mahallesi 14 No.
da kayıtlı Fatma Sönmez, Büyükdade
sanatoryumunda ölen İzmir Yukarı Si-
neki 148 No. da kayıtlı Mustafa An-
der, Devlet Demiryolları işletme 6 dan
3858 sayılı Rasim Halisözün terekisi-
ne vaziyet edilmiş olduğundan alacak-
lılarla borçluların bir veraset iddia-
sında bulunmalarını üç ay zarfında
müracaatları ilân olunur. (3287)

İstanbul dördün- cü icra memurlu- ğundan:

Kasımpaşa Camiikebir mahalle-
sinde Çaydamlık sokagında 20 sayılı
evde oturmakta iken halen ikametgâhı
meçhul bulunan Makbuleye:

İbrahim Etem Sezarm İstanbul (6)-
nci noterliğinden tasdikli 28/6/940
günlü ve 8055 sayılı senede müsteni-
den sizde alacağı elan iki yüz altmış
bir liranın takip talebi olan 29/7/940
tarihinden itibaren yüzde beş faiz ve
yüzde on ayukalık ücreti ve masarifi
icraye ile birlikte tahsili hakkında ta-
rafınıza tebliği muktezil icra emri ma-
halleri ikametinizin meçhul bulunması
hasebile İcra hâkimliğince bir ay mü-
ddetle İcra emrinin tebliğine karar ve-
rilmiş olduğundan bu müddet içinde
940/3332 dosya numarasile müracaatla
kanunî bir itirazda bulunmanız ve yi-
ne bu müddet içinde istenilen borcu
ödememiz ve mal beyanı vermediniz
takdirde hapsen tazyik edileceğiniz ve
borcu vermediniz takdirde cebri ic-
ra ile tahsili cihetine gidileceği ilân
olunur. (3301)

İstanbul Şehzadebaşı Bozdoğan
Kemerî Kirazlı Mescit madallesi-
nde Kayserî Ahmet Paşa sokagın-
da 6 No. da Evkaf Levazım Müdi-
rî sabıkı Hacı Said oğlu Naşid

İstanbul Beşinci İcra Memurlu-
ğundan:

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat
Bankası tarafından Üsküdar İcra
Memurlüğünden muta 23. 9. 940
tarihli bir kıta' rehinin yetmemesi
vesikasına müsteniden (365,95) li-
ranın 5. 8. 940 tarihinden itibaren
% 8 faiz, % 10 ücreti ve sair takip
masraflarıyla birlikte tah-
sili talep olunmuş ve dairemizin
40/4684 numaralı ödeme emri yu-
kardaki adresinize gönderilmiş ise
de bu adreste bulunamadığımızdan
bilâtebliğ iade olunması üzerine İ-
stanbul İcra Hâkimliğince bir ay
müddetle ilânen tebligat ifasına
karar verilmiştir.

İşbu ilânın neşri tarihinden iti-
baren bir ay içinde borcun tamamı-
nıa veya bir kısmına yahud alacak-
lının takibat ıcrası hakkında dair
bir itirazın varsa yine bir ay
içinde bildirilmesi ve bildir-
mediğimiz takdirde bu müddet in-
de 74 üncü madde mucibince mal
beyanında bulunmamız ve bulun-
mazsanız hapisle tazyik olunaca-
ğınız ve hakikate muhalif beyanda
bulunursanız hapisle cezalandırıl-
acağınız borç ödenmez veya itiraz
olunmazsa cebri icraya devam o-
lunacağı natik ödeme emri ma-
kamına kaim olmak üzere ilân o-
lunur. (3290)

ZAYİ — 3874 numaralı kamyoneti-
min plakasını zayı ettim. Yenisini ala-
cağımdan eksiksinin hükümü yoktur.
Recal Adalı

1941 İkramiyeleri	
Adet	Avuk Lira
3	1000
2	750
4	500
8	250
35	100
80	50
300	20

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden Gümrüklerdeki Sahipsiz Eşya Satılıyor

İhale günü: 11/3/1941											
		Sikleti		Değeri		Peyi					
M. K. N.	Marka	No.	Kl.	Gr.	Lira	K.	L.	K.	Eşya	Cinsi	Ambor
2837	KR	31840	3	840	80	80	8	00	Deri itfaiye emniyet kemeri		Sat
2690	EK	54022 1-7	11	000	403	12	35	00	Validol müstahzara - tı tıbbiye		
2600	EG	9780	220	000	101	98	10	50	Demirden makine ak- samı		
2583	TF	2,7,8, 11	1793	000	241	00	18	70	Biçilmiş mermer lev - ha		
2601	CO	518	2	300	72	50	7	50	Saç yukamağa mah - sus müstahzar		
2485	KHB	3280	27	000	54	00	5	70	(Transit) eşya tar - tan terazi		
2216	KP	7410/11	72	500	728	50	79	00	İpeklî pamuklu men- sucat (Kuruceme)		
2112	FV	517	9	300	120	70	12	75	İpeklî	» » »	
2085	blâ	700	000	1399		99	105	00	Köhne demir ma - mulât (Sarayburnu)		
2795	TF	1461	000	121		82	11	60	Levha halinde yon - tulmuş mermer		
2713	JJ	1270 1271	2	500	123	70	11	50	Cam kesafet derece- si		

Yukarıda evsafı yazılı eşya 11/3/941 gününde saat 13 buçukta Sirkeci'de
Reşadiye caddesi hah antreposu dahilinde gümrük satış müdürlüğü müraye-
salonunda 1549 sayılı kanun hükümlerine tevfiyan ve 2490 sayılı kanunda ya-
zılı şartlar dahilinde açık artırma ile satılacaktır. İstektilerin belli günün-
de saat 12 ye kadar 2490 sayılı kanunda yazılı vesikaları iliraz evliyine
% 7 buçuk pey akcelerini telvneye yatırmış olmaları lâzımdır. İhale günün-
den evvel 3 gün zarfında sabah saat 9 dan 12 ye kadar eşyaları usulü dâire-
sinde ambarlarda alıcılara gösterilir. Bu eşyadan maada her gün müttetir-
eşya satışı yapılmakta olup listeleri sa on ilân tahtasında aslıdır. Tel-
fon: 23210 (1653)

Devlet Demiryolları İlânları

Muhammen bedeli 4400 lira olan 200,000 adet Kağıthane cins' deliksiz taht-
ıa açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Münakasa 13.3.941 Perşembe günü saat 11 de Sirkeci'de 9 işletme binası-
da A. E. Komisyonu tarafından yapılacaktır.

İstektilerin aynı gün ve saatte kanunî vesaik ve 330 lira teminatla kom-
yona gelmeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak komisyonardan verilmektedir. (1485)

Muhammen bedeli (3825) lira olan 17000 adet Normal hat ağaç tren